Ч. 149 Четвер 6 липня (19 липня) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Віча в справі язикового питаня. — Австрийці в Хіні. — Российска мобілізация. — Поражка Хінців. — Події в Хіні.)

В Берні моравскім відбули ся збори, скликані клюбом ческого людового сторонництва, на котрих обговорювано язикові справи. На тих зборах принято одноголосно резолюцию такого змісту: Події на послідним засіданю парляменту були природним наслідком того, що через внесенє язикового закона вмішано ся насильно в розвиток австрийских справ. Др. Кербер ні крихітки не причинив ся до злагодженя глубокого і слушного огірченя Чехів, а противно попирав пересадні домаганя Німців, на що доказом може бути хоч би правительственний проект язикового закона для Чехії і Морави, в котрім без огляду на фактичні відносини і конечну потребу заховати повне рівноуправнене обох краєвих мов, старано ся передовсім вдоволити бажаням звістної німецкої проґрами в Зелених сьвят. Резолюция домагає ся управильненя язикової квестиї при помочи краєвого закона, увзгляднення Шлєзка при порядкованю язикової квестиї, узнаня Морави двоязичним краєм; противить ся рішучо поділови Чехії на округи ческі і німецкі; зазначує, що язикового закона Чехи ніяк не можуть приняти; з обуренем відкидає твердженє, будьто би сей закон причинив ся до спокою в Чехах; висказує ческим послам довірє і подяку та взиває їх, аби й на дальше тримали ся супротив правительства своєї тактики. — В тім самім місті відбуло ся віче німецкої поступової партиї. Резолюциї приняті на тім вічу, суть анальоґічно противні резолюциям на ческих зборах. І так не можуть Німці згодити ся на язиковий закон для Чехії і Морави, бо він „нарушує стан німецкої мови яко урядової". Резолюция взиває німецких послів, аби не допустили до ухваленя того закона та аби подбали про те, щоби німецка мова здобула „належне" становище в Австриї яко мова держави, армії та адміністрациї.

Wiener Abendpost потверджує, що приділений до австро-угорского посольства в Пекіні віцеконсуль Натеште, єсть цілком безпечний, бо в хвили, коли зачали ся розрухи в Пекіні, був вже на відпустці. Официал ґенерального консуляту австрийского в Шанґаю, Ґотвальд, єсть тепер на покладі корабля „Зента" також цілком безпечний. При відділі маринарки, якии вислано з корабля „Зента" до Пекіну були: поручник Йосиф Колляра, кадет Бурґшталлєр і Вайнебурґ-Ленґсфельд, а також командант корабля капітан Томан. Ніяких вістий о тім відділі доси нема, здає ся, що всі в Пекіні погибли. — „Новоє Время" доносить з Київа: В днях 14, 15 і 16 с. м. виїхали звідси поїзди зелізничі з войсками, що будуть перевезені через Сибір до Владивостока. Ті войска складають ся: з 7 батальонів сапорів, 1 компанії телеґрафічного полку і 1 компанії піонірів. Та сама часопись доносить з Владивостока, що часть войск призначених до Хіни виїхала вже звідтам на двох кораблях російской охотничої фльоти. Дальші висилки відбудуть ся на 3 япаньских, 7 російских і 3 німецких кораблях. Перед виїздом виголосив ґенерал-ґубернатор Ґродеков працальну промову до войск, пригадуючи їм присягу, яку зложили на вірність цареви.

Бюро Райтера доносить з Тієнтсіну під днем 13 с. м.: Союзні войска устроїли вчера спільний приступ на становища Хінців. Европейці і Японці мали звиж 400 армат в огни. Страти союзних войск великі, Хінці стратили 8 армат. По завзятій борбі прогнано Хінців з західного арсеналу, однако сего дня Хінці удержали ся ще в місті. На другий день над раном союзні войска поновили приступ і їм удало ся знищити часть мурів, почім всі кріпости попали в їх руки. Хінці цілковито побиті. Войска займили хіньску дільницю з всіми укріпленями. Загальні страти войск в борбах в четвер, пятницю і суботу виносять до 800 убитих і ранених. Найтяжші страти мали Японці і Росияни.

Як ми вже вчера доносили, розширила ся ворохобня і на Манджурию т. є. найдальше на північ положену хіньску провінцию, що граничить з російским Сибіром. Показує ся, що й там войска хіньскі получили ся з ворохобниками і що правительство хіньске той рух підпирає. Войсковий російский ґубернатор амурского округа доносить з дня 14 с. м.: Пароход „Михаіл" з 5 суднами, на котрих була муниция для артилериї, призначена для Бла-

---

3)

ЗА ХЛІБОМ.

(З польского — Генрика Сенкевича.)

I.

На океані. — Роздумуванє. — Буря. Приїзд.

(Дальше).

Одного разу здоймив рогату шапку, і обіймивши покірно попід коліна переходячого моряка, сказав:

— Пане ласкавий, а скоро приїдемо до берега?

Чудо! Моряк не розсьміяв ся в голос, але задержав ся і слухав. На поораним вітром і червонім лици єго видко було роботу памяти і якихсь споминів, що не могли відразу уложити ся в сьвідому гадку... По хвили спитав:

— Was? (Що?)

— Чи скоро доплинемо до берега?

— Два дни, два дни! — повтаряв з трудом моряк, показуючи рівночасно два пальці.

— Дякую сердечно.

— Звідки ви?

— З Липинець.

— Was ist das Lipiniec? (Що то є Липинець?)

Марися, що надійшла підчас розмови, страшно почервоніла, але піднєсши несьміло на моряка очи, сказала тонким голосом, як говорять сільскі дівчата:

— Ми з під Познаня, прошу пана...

Моряк почав поглядати на мосяжний гвіздь в бурті; відтак подивив ся на дівчину, на єї ясну як лен голову, і щось немов жаль, проявило ся на єго поораним лици.

По хвили сказав поважно:

— Я був в Ґданьску.... розумію по польски.... Я Кашуба.... [1]) ваш Bruder, але то давно! Jetzt bin ich Deutsch... (Тепер я Німець).

Сказавши то, підніс конець линви, що єї перше держав в руці, відвернув ся, і крикнувши по моряцки: „го-го-є!" почав єї тягнути...

Від тепер, кілько разів Лаврін з Марисею були на покладі, побачивши їх, усьміхав ся до Марисі приязно. І она радувала ся дуже, бо все таки мали якусь живу душу прихильну на тім німецкім кораблі. Впрочім, дорога не мала вже довго тревати. Другого дня рано, коли вийшли на поклад, дивний вид представив ся їх очам. Именно побачили з далека, як щось колисало ся на мори, а коли корабель наблизив ся до того предмету, пізнали, що то була велика, червона бочка [2]), котру лагідно порушали филї: ген дальше чорніла друга така, трета і четверта. Воздух і вода були трохи примрачені, але не надто, до того срібні і лагідні, море гладке не шуміло, але як оком засягнути, чим раз більше бочок колисало ся на воді. І птиці білі з чорними крилами летіли цілими хмарами за кораблем з криком і писком. На покладі був незвичайний рух. Моряки наділи нові кафтани; одні мили поклад, инші чистили мосяжні части бурт і вікон, на машті вивішено одну хоругов, а на заді корабля другу більшу.

Оживленє і радість огорнуло всіх подорожних, що лиш жило, вибігло на поклад; деякі повиносили на поклад пакунки і клунки, та стали на них тіснійше притягати ремені.

Побачивши то, Марися сказала:

— Певне доїздимо до берега.

Відвага вступила в неї і в Лаврона. Аж тут на заході показав ся насамперед остров Сенді-Гок, і другий, з великим будинком, стоячим по середині, а далеко немов згусла мрака, немов хмара, немов які дими, розтягнені смугами по мори, неясні, далекі, скаламучені, безобразні.... На їх вид счинив ся гамір; всі показували на них руками, і корабель проймаючо засвистав, немов з радости.

— Що то? — спитав Лаврін.

— Новий Йорк — відповів стоячий побіч Кашуба.

Нараз ті дими почали немов розступати ся і щезати, а зміст них, в міру як корабель порол срібну воду, виступали начерки домів, дахів, коминів; кінчасті вежі рисували ся чим раз виразнїйше на голубім небі, побіч веж високі фабричні комини, над коминами стовпи димів, розвіяні в китиці на горі. На долині перед містом тисячі пестрих хоругов, котрими маяв морский подув, як цьвітами на луці. Корабель наближав ся і наближав, чудове місто виринуло немов з під води. Велика радість і зачудованє обняло тоді Лаврона; здоймив

[1]) Кашуби мешкають над Балтийским морем на захід від Ґданьска; їх мова то говір польского язика.

[2]) Ті бочки називають ся „бої"; прикріплені на котвах вказують небезпечні місця.

ґвещеньска виплив по ріці Амур з Хабаровска. В дорозі коло місцевости Айґун вже недалеко Блаґовещеньска почали на парохід з хіньского берега сипати ся кулї. Трех уоружених хіньских офіцирів приплили до корабля і зажадали, щоби він вернув ся. Почали ся переговори між командантом корабли а офіцирами. В тім часї над'їхав другий російский корабель „Селенґа“, на котрім був російский граничний комісар і віддїл козаків. „Селенґа“ наїхав на парохід „Михаіл“ так нещасливо, що ударив в него і ушкодив его. Мимо того комісар дав приказ, аби парохід їхав дальше. Тодї розпочали Хінцї палити з армат і карабінів. Козаки відповіли також огнем і мимо того, що корабель був дуже ушкоджений, удалось їм довести его до Блаґовещеньска. Комісар і вояки ранені. З Блаґовещеньска висланo сейчас сильний російский віддїл в прибережні околиці, щоби забезпечити російскі кораблї перед нападами Хівців.

З руских товариств.

Справоздане з дїяльности Головного Видїлу тов. „Просьвіта“ у Львові.

Головний Видїл Просьвіти відбув в місяци червни с. р. чотири засїданя, на котрих порішено отсї справи:

1) Видавництва. За місяць май видано книжочку М. Новаковского: „Спілки ощадности і позичок системи Райфайзера“, і означено цїну еї на 20 сотиків. За червень вийшла повістка „Ярема“ з 10.000 прим. цїна 25 сот. За липень рішено друкувати „Ветеринарскі поради“ п. Охнича. Дальше рішено видати „Руский співаник“ з нотами на хори і також з нотами на оден голос, уложений Ф. Колессою; Рукопись „Вказівки нерозсудного вихованя дїтий“ передано до наконечного обробленя редакциї видавництв.

2) Справи філїй: Принято до відомости справоздане з загальних зборів філиї в Камінцї струмиловій, а зажадано справозданя за попередний час; дальше принято справоздане філїї в Стрию; рішено виготовити спис членів всїх філїй і один примірник вислати кождій філиї, другий задержати в Головнім Видїлї. Внесенe каменецкої філїї, щоби занятп ся заложенєм краєвого товариства господарского, передано до справозданя, п. Королеви, а друге внесене, справу визаня драматичних творів придатних до аматорских вистав по читальнях, д-рови Франкови і п. Борковскому. д-рови К. Левицкому і п. Левандовскому поручено виготовити інструкцию для видїлів філїй „Просьвіти“. В справі садівничо-пасїчничих зборів, які хоче устроїти філїя в Стрию, упрошено проф. Глодзиньского о інструкцию і відчит. Філиї в Бережанах і Бібрцї рішено завізвати до надіслання справозданя з дїяльности, взглядно скликаня загальних зборів. Рішено вичечатати картки, щоб ними повідомлювати кожду філїю про отворене кождої читальнї в еї окрузї.

Справи читалень: Принято до відомости справозданя читалень: Побужанє пов. Камінка струм., Заріче пов. Богородчани, Фільварки пов. Бучач, з отвореня читальнї в Девятниках пов. Бібрка; читальня в Вербіжи пов. Рудки устроїла вечерницї Шевченка і відсьвяткувала знесене панщини; дальше принято до відомости подяку самостійної читальнї в Запитові за дар книжочок і за вислане делеґата на загальні збори, справоздане читальнї в Григорові пов. Рогатин, Соснові пов. Підгайцї; з загальних зборів читальнї в Цеброві пов. Тернопіль та на Лїщиняньскім передмістю в Дрогобичи, о перемінї читальнї ім. о. Всевідки в Карлові на читальню „Просьвіти“; справоздане з отвореня читалень в Розджаловичах пов. Рудки, в Людвіківцї пов. Тернопіль і в Гуменци коло Щирця, з загальних зборів читальнї в Черниховї пов. Тернопіль — всім трой рішено вислати дарові книжки, дальше справоздане з отвореня читальнї в Мединї пов. Збараж, в Погорільцях пов. Перемишляни, з загальних зборів в Верхній пов. Калуш, в Стопчатові пов. Печеніжин.

Адмінїстрация дому: Льокаторови С. Фрідови позволено завести ґазове осьвітлене, з деякими застереженями. Товариству учительок рішено вимовити льокаль, а винаймити его тов. „Академ. Громада“.

Инші справи: Недобір з людового вечерка, устроєного 27 мая, в квотї 13 корон, рішено покрити надвижкою доходів з попередного вечерка. Для школи служниць в Перемишли при дївочім інститутї, даровано 5 малих і 5 великих молитвословів. Рішено відповісти на питане мінїстерства торговлї о гадку що-до приступленя Австриї до конвенциї берненьскої в справі лїтературної власности заявляючи ся против того приступленя з наведенєм мотивів. Проект взорів веденя дрібних кас позичкових, надісланий о. Стрільчиком, переслано о. Н. Бачиньскому до заопініованя. На запрошене тов. „Зоря“ у Львові, рішено взяти участь в посьвяченю прапора „Зорі“. Читальни духовної семинариї у Львові рішено дарувати деякі книжки, о котрі она просить. Принято до відомости письмо Краєвого Видїлу, що підпомога соймова для тов. „Просьвіта“ на сей рік буде така сама і так само виплачена, як попередного року, та що підмоги на вандрівного учителя господарки не признано, бо в краєвім буджеті не ма на рік 1900 такої окремої позиций; з уваги на се рішено на слїдуючий рік внести заздалегідь перед сесиєю сойму до Краєвого Видїлу подане о вставленя такої позициї.

Принято нових членів 63; загальне число новопринятих в сім роцї членів 890.

Новинки.

Львів дня 18-го липня 1900.

— **Нова рада громадска в Яворові** уконституовала ся на засїданю дня 13 с. м. вибираючи бурмістром дра Йосифа Александра Ґібля, віцебурмістром Николая Масюка, платним асесором Андрія Чуму, безплатними асесорами Михайла Качурбу, Кароля Анґельского і Єфроіма Постля, а із старого складу полишив ся одинокий асесор Стефан Харамбура. Нова Рада єсть вже потверджена властию і забрала ся вже до працї над буджетом.

— **Шкоди в Угорщинї.** Угорске бюро кореспонденцийне доносить з усїх сторін о нечуваних шкодах в наслїдок спек і бур в послїдних часах. Спустошеня в земних плодах так великі, що в богато комітатах потратили всяку надію на сегорічні урожаї. Найбільше потерпіла долина Попраду, бо Попрад виступив з берегів і позаливав всї доохрестні поля.

шапку, отворив уста і дивив ся, дивив, а відтак відозвав ся до дївчини:

— Марисю!

— Оя!

— Бачиш?

— Бачу.

— А дивуєш ся?

— Дивуюсь.

Однако Лаврін не лише вже дивував ся, але лакомив ся. Видячи зелені береги по обох сторонах міста, і темні смуги парків, говорив дальше:

— Ну, слава Богу! коби лиш дали землю зараз коло міста з ось такою лукою, було би близше на торг. Прийде ярмарок: корову поженеш, свиню поженеш, то й продаш. Народу ту видко як маку. І я дома хлоп, а тут буду пан....

В тій хвили розпростер ся перед его очима пречудний National-Park (публичний огород) в цїлій своїй довжинї. Лаврін побачивши ті купки дерев, сказав знов:

— Поклоню ся панови комісареви від уряду низько, промовлю хитро, аби менї хоч кільканайцять морґів того лїса видїлили, а вкінци найби лиш позволили збирати сухарі. Як дїдицтво, то дїдицтво. Пішле ся рано паробка з дровами до міста. Слава Богу, бо бачу, що Нїмець не дурак.

Мариси якось також усьміхало ся паньство і сама не знала, чому прийшла їй до голови пісенька, яку на весїлях співали в Липинцях панни молоді женихам.

Чи може мала вже намір заспівати еї бідному Яськови, як приїде за нею, а она буде вже дїдичкою?

Тимчасом від карантанни [3]) прилетів до корабля малий парохід. Чотирох чи пятьох людий війшло на поклад. Почали ся розмови і накликуваня. Вскорі надплив другий корабель вже з самого міста, та привіз аґентів з готелів і заїздів, провідників, людий міняючих гроші, аґентів зелїзничих: всьо то кричало на ціле горло, попихало, крутило ся по цїлім покладї, Лаврін і Марися попали немов в який млин і не знали, що почати.

Кашуба порадив старому, аби виміняв гроші і обіцяв, що не дасть его ошукати, отже Лаврін зробив так. За то що мав дістав сорок сїм долярів сріблом. Заки то всьо стало ся, корабель так наближив ся до міста, що вже було видко не лиш доми, але й людий стоячих на бульварку, [4]) а відтак минав що хвиля ріжні більші і менші кораблї, вкінци доплив до корабельних варстатів і зсунув ся у вуский портовий док.

Подорож скінчила ся.

Люди почали висипувати ся з корабля, як пчоли з улия. Вузким містком, покладеним від буртів до берега плила їх цїла пестра глота: перша кляса, відтак друга, а ті що їхали під покладом, обвючені клунками на кінци. Коли Лаврін і Марися несені филею людий наближили ся до отвертої бурти, застали при нїй і Кашубу. Він сильно стиснув Лавринови руку і сказав:

— Bruder, желаю вам Glücku (щастя) і тобі дївко. Най вам Бог помагає.

— Спасибі — відповіли обоє, але не було часу на довше прощанє. Глота пхнула їх по похилім містку і за хвилю опинили ся в обширнім митовім будинку.

Урядник, одїтий в сїрий сурдут з срібною звіздкою, пощупав їх пакунки, відтак крикнув: „оль райт“ (всьо в порядку) і показав на вихід. Вийшли і опинили ся на улици.

— Татуню, а що будемо робити? — спитала Марися.

— Мусимо ждати. Нїмець казав, що зараз тут надійде комісар від уряду і буде за нами питати.

Отже станули під стїною, ждучи на комісаря, а тимчасом окружив їх гамір незнаного, величезного міста. Нїколи не бачили нїчого подібного. Улицї бігли прості, широкі, а по улицях товпи народу, як в часї ярмарку; серединою карити, омнїбуси, вози з тягаром. Довкола звучала дивна, незнана мова; роздавали ся крики робітників і похатників. Кождої хвилї пересували ся люди цїлком чорні, з великими кучерявими головами. На їх вид Лаврін і Марися побожно хрестили ся. Дивне якесь видавалось їм то місто, таке гамірне, крикливе, повне свисту льокомотив, туркоту возів і людских накликувань. Всї бігли там так скоро, немов би за ким гнали, або перед ким утїкали, а кілько народу! які дивні лиця: то чорні, то жовтаві, то червонаві. Саме там, де стояли, коло порту, був найбільший рух; з одних кораблїв здоймали паки, на другі вкладали, вози заїзджали що хвиля, тачки дуднїли по містках, суміш, заколот, як в тартаку.

Минула так одна година і друга; они стоячи під стїною, ждали на комісаря.

Дивний вид представляв на американьскім березї, в Новім Йорцї, той польский хлоп, з довгим, сивіючим волосєм, в рогатій шапцї з баранком і та дївчина з Липинець, одїта в темно-синїй кафтаник, з коралями на шиї.

Однако люди переходили попри них, навіть не поглянувши. Там не дивують ся ніяким одягам.

Минула знов година; небо покрило ся хмарами; почав падати дощ з снїгом, від води потягнув студений, вогкий вітер.

[3]) Карантанна — відграничене місце, будинок для подорожних підозрілих о заразливу недугу.

[4]) Бульварк — берег забезпечений муром, або деревляною стїною.

— **Іспит зрілости в женьскій семинариї учительскій у Львові** відбув ся: А) для екстерністок від 14 мая до 19 червня включно під проводом радника шкільного п. Барановского. Іспит здали: Александровичівна Ядвига, Баевска Франціішка, Бандровска Мария, Бартельмусівна Франціішка, Біліньска Олена, Бодиньска Софія, Борковска Мария, Дуньчевска Ольга, Гавсманівна Дебора, Качмарківна Цецилія, Ледвоживівна Мария (з відзн.), Ленертівна Мария, Маньковска Софія (з відзн.), Манастирска Олена, Мариновска Мария, Мушкетівна Мария, Розбирска Ядвига, Рутковска Мария, Стеффелівна Мария, Войтовичівна Ядвига, Завадска Казимира. — Абітуриентки заведеня здавали іспит зрілости від дня 30 червня до 6 липня включно під проводом члена ради шкільної краєвої проф. дра Теофиля Цєсьельского. Іспит здали: Будиньска Розалія (з відзн.), Холоневска Бронислава, Хоминьска Антонія, Чапранівна Мария (з відзн.), Данилович́івна Северина (з відзн.), Дельонгівна Климентина, Дорошівна Олена, Дубицка Емілія, Ділівна Мария, Гофриківна Бронислава (з відзн.), Грабсівна Амалія (з відзн.), Гавранівна Елеонора (з відзн.), Гекерівна Блянка (з відзн.), Губецка Мария, Ґньницка Александра (з відзн.), Козловска Анеля (з відзначенєм), Колиханоска Савина (з відзначенєм), Конопківна Софія (з відзначенєм), Костеквичівна Ванда Мария (з відзначенєм), Ковальска Олена, Кримідовичівна Мария (з відзн.), Ледвіна Мария, Левицка Ядвига (з відзн.), Майконерівна Ромзна (з відзн.), Леськівна Катерина, Марчаківна Мария (з відзн.), Михаловска Йосифа (з відзн.), Миськівна Катерина, Мілерівна Мария (з відзн.), Нементівна Янїна, Олеськівна Людмила (з відзн.), Пілляшецка Євгенія (з відзн.), Пацківна Олена (з відзн.), Покорна Августа, Пордесівна Емилія, Пуликовска Мария (з відзн.), Пилипецівна Янїна, Шанбліхівна Мария, Шмідтівна Мария (в відзн.), Сей Ванда (з відзн.), Сятецка Гаврiила, Сковроньска Йосифа (з відзн.), Слизниківна Мария, Слупска Мария, Смиківна Ядвига (з відзн.), Сойковичівна Фридриха (з відзн.), Сосницка Климентина, Штайнівна Каролина, Стольба Емилія, Свитальска Анна (з відзн.), Шадковска Євгенія, Шареківна Аделя, Шубертівна Юлія, Шведзицка Янїна (з відзн.), Шибальска Каміля (з відзн.), Таньчуківна Мария, Гуряньска Викторія, Тихович́івна Янїна (з відзн.), Вербовска Мария (з відзн.), Зенюківна Йосифа (з відзн.), Зельонка Софія (з відзн.), Жулиньска Варвара (з відзн.) — Язик викладовий польский признано 19 екстерністкам; язик викладовий польский і руский 2 екстерністкам і 62 ученицям закладу. Позволено здавати по фериях іспит з одного предмету 34 екстерністкам і 2 ученицям заведеня. Репробовано 30 екстерністок.

— **Продаж Східниці.** Капіталісти, що мали зложити ціну купна за Східницю дня 15 с. м. зажадали продовженя речинця до сплати за збільшенєм завдатку. Переговори що-до речинця продовженя ведуть ся, а рішуче полагодженє тої справи має наступити 20 с. м.

— **Залюблена жінка.** З Петербурга доносять про таку удачну подію: Жінка козака Люльки залюбила ся в приятелю свого мужа, фельчері. Домашний приятель був не від того, щоби потайки пригорнути ся трохи до гарної жінки, але она цілу справу брала дуже горячо. — Свого чоловіка не могла вже жінка бачити на очи, робила єму ріжні прикрости, а дальше рішила згладити его зі сьвіта. Зі своїм пляном звірила ся фельчерови і просила его трохи отрої, щоби могла позбути ся чоловіка і вийти за любчика. Як ту відмовити залюбленій! Фельчер пристав на все, але цілу справу взяв з гумористичної сторони. Жінці дав нешкідних гофманьских порошків, а чоловіка остеріг, що жінка хоче его отроїти тим невинним порошком, та намовив его, щоби після чаю, в якім будуть сї порошки, він удавав отроєного. Так і стало ся. — По вечери жінка наллала свому чоловікови чаю, всипавши до него порошок. Чоловік, ледви випив, почав жалувати ся на біль коло серця, хлипати за воздухом та просити ратунку. Жінка вивела его до стодоли та з увагою приглядала ся симптомам діланя отрої. Козак ледве хропів, а дальше і замовк — завмер зовсїм. Тоді жінка затягнула мнимого трупа під бальок та насилила єму на шию приготовлений вже шнурок, щоби тим способом викликати підозріне, немов козак сам повісив ся. Відтак вибігла, та скликала з плачем і з лементом сусідів, щоби подивили ся на нещасте. Тимчасом козак вилїз з сильця та засилив на него стови завбільшки чоловіка, а сам взяв нагайку та сховав ся у куточку. Надходять сусїди, сьвідки, приглядають ся — нема чоловіка, а висить стови на мотузї. Одні сьміють ся, другі не вірять, а треті приглядають ся жінцї, чи она не збожеволіла припадком. Та нараз вісільник вискочив зі скритки і як зачне нагайкою дякувати жінцї за те, що єму хотіла улекшити дорогу на той сьвіт — дав їй науку, перед всїма сусїдами таку, що певно відхотіло ся їй і любощів і отрої.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Поміж стациями Гадікфальва-Карльсберґ на шляху Гадікфальва-Бродина привернено рух всїх поїздів а на шляхах Станиславів-Галич і Галич-Підвисоке рух поїздів особових. На шляху Ходорів-Галич рух ще вздержаний. Перевіз осіб поміж Львовом-Станиславовом і на відворот відбуває ся аж до відкликаня шляхом помічним Ходорів-Підвисоке-Галич а іменно переходять зі Львова поїзди ч. 317, 311, 315, 313, а зі Станиславова поїзди ч. 314, 312, 318 і 304, сей послїдний яко поїзд ссобовий. Крім того переходять поміж Львовом а Ходоровом поїзди ч. 303 і 316.

На шляхах Хриплін-Бучач і Чортків-Заліщики привернено рух всїх поїздів.

Телеграми.

Відень 18 липня. Wiener Ztg. оголошує цісарский патент з дня 13 с. м. скликуючий істрийский сойм на день 17 липня.

Петербург 18 липня. Шах перский приїхав тут вчера по полудни. На зелїзничім двірци повитав его цар і члени дому царского.

Берлин 18 липня. Начальник нїмецкої фльоти в Таку доносить: Дня 14 с. м. заняли союзні войска всї укрiплення Тієнтсїну з виїмком одного, котрого не можна взяти доки аж не надійдуть тяжкі російскі армати, що вже суть в дорозї.

Льондон 18 липня. Часописи оголошують смертні згадки членів посольства анґлійского в Пекінї, котрих уважають за погиблих.

Кольонія 18 липня. Kölnische Ztg. обговорюючи справу хіньску, додає, що Европейцї повинні поводити ся з Хінцями як з людоїдами. Пекін повинен бути знищений цїлковито. Коли держави схотять, то можуть Хінцям позволити на будованє нового міста, але цїлком на европейский лад, отвертого, без мурів.

Они стояли, ждучи на комісаря.

Хлопска вдача була терпелива, але щось їм почало робити ся тяжко на души.

Самітно їм було на кораблі, серед чужих людий і водної пустині, зле і страшно. Молили ся до Бога, аби їх перевів як заблукані діти через морскі безодні. Гадали, що лиш ногою стати на землю, а скінчить ся їх ведоля. Тепер ось приїхали, були серед великого міста, але в тім місті серед людского гамору почули нагле, що їм ще більше самітно і страшнійше як було на кораблі.

Комісар не приходив. Що вдіють, як цілком не прийде, як Німець їх одурив?

Затремтіли з тревоги на ту гадку бідні хлопскі серця. Що зроблять? Просто — згинуть.

Тимчасом вітер пронибав одіж, дощ мочив.

— Марисю, чи тобі не зимно? — спитав Лаврін.

— Зимно, татуню — відповіла дівчина.

Ще одну годину вибили міскі годинники. На дворі смеркало. Рух в порті переставав; на улицях запалено ліхтарні: одно море рісного сьвітла залєло в цілім місті. Робітники з порту співали хрипкими голосами „Янкі Дудле“ [5] та потягли більшими і меньшими громадками до міста. Поволи бульварк цілком опустів. Будинок митничий замкнено.

Они стояли, ждучи комісаря.

Вкінци зробилась ніч і в порті заволоділа тишина. Лиш від часу до часу темні комини кораблів кидали з шипотом снопи искор, що гасли в пітьмі, або забулькотіла филя, ударяючи о камінний бульварк. Часом роздала ся пісня п'яного моряка, вертаючого на корабель, сьвітла лямп блїдли в мраці. Они ждали.

Хоч би й не хотіли ждати, то де мали піти, що діяти, де обернути ся, де притулити помучені голови? Зимно пронибало чим раз більше, почав їм докучати голод. Коби хоч дах їм над голову, бо промокли до нитки. Ах, комісар не прийшов і не прийде, бо таких комісарів вігде нема. Німець був аґентом перевозової спілки, брав процент від штуки, а більше нічим не тужив ся.

Лаврін почув, що ноги трясуть ся під ним, що якийсь величаньский тягар давить его у землю, що хиба гнів Божий повис над ним.

Терпів і ждав, як лиш хлоп умів терпіти. Голос дівчини, тремтячої від студени, обудив его немов з одуру....

— Татуню!

— Тихо! Нема над нами милосердія.

— Вернім до Липинець.

— Іди утопи ся....

— Боже, Боже! — шептала Марися.

Лаврона взяв жаль.

— Сироото, небого!... нехай би Господь хоч над тобою змилував ся....

Але она вже его не чула. Оперла голову о стіну, примкнула повіки. Приходив сон, перериваний, тяжкий, горячковий, а у снї немов образок в рамках: Липинцї і щось немов пісня Яська.

Перший блеск денний в порті новойоркскім упав на воду, на машти і на будинок митничий.

В тім сірім сьвітлї можна було доглянути дві стати людскі, що спали під стїною, з виблїдними, посинїлими лицями, присипані снїгом, неподвижні, немов мертві. Але в книзї їх недолї то лиш були перші картки відвернені, дальші відтак оповімо.

(Дальше буде).

[5]) Улюблена в Америцї пісня.

Надіслане.

— **Конкурс.** Комітет інтернату при ц. к. семинариї учительскій в Сокали розписує сим конкурс на принятє 80 інтерністів під слїдуючими услівями: Кандидати курсу приготовляючого вістануть приняті тілько за оплатою місячною по 20 К., кандидати I, II, III і IV року семинариї за відступленєм побираної стипендиї без доплати єсли она виносить 20 К.; в противнім случаю за доплатою такої суми місячної з гори, щоби доповняла стипендию до суми 20 К. Крім того всї кандидати мають заплатити за місяць липень 1901 по 10 К. Інтерністи дістануть цїлковите удержанє іменно: помешканє, услугу, сьвітло, пранє, в части також шкільні книжки і педаґоґічний надзір. Поданя о принятє до інтернату треба вносити до Комітету інтернату ц. к. семинариї учитель. в Сокали найдальше до кінця липня с. р. До поданя належить долучити: 1) Сьвідоцтво маєткового стану кандидата, взглядно его родичів. 2) Декларацию на час цїлого року, в котрій отець а взглядно опікун кандидата обовязує ся платити правильно що місяць з гори визначену єму суму грошеву, заосмотрити ученика в потрібне біле, як: 6 сорочок, 6 простирал, 4 пошивки, 6 ручників, 6 хусток до носа. Біле конечно мусить бути значене. Також повинен кандидат мати два цїлі убраня, зимове пальто, подушку, колдру взглядно коц, власну ложку, віж і вилки. При вступленю до інтернату має кождий кандидат заплатити з гори на руку префекта інтернату 10 К. на наукові прибори, а 2 К. на зужите інвентара. 3) Всї доплати мають бути вношені місячно з гори найдальше до 5 кождого місяця під риґором видаленя з інтернату. — З Комітету інтернату для учеників ц. к. семинариї учительской в Сокали. — *В. Тисовский*, управитель ц. к. семинариї.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).